PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2020/1353

ze dne 25. září 2020,

kterým se Polské republice poskytuje dočasná podpora podle nařízení (EU) 2020/672 na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/672 ze dne 19. května 2020 o zřízení evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 ([1]), a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 6. srpna 2020 Polsko požádalo Unii o finanční pomoc, která by doplnila jeho vnitrostátní úsilí při řešení dopadu rozšíření onemocnění COVID-19 a reagovala na socioekonomické důsledky tohoto onemocnění pro pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné.

(2) Předpokládá se, že rozšíření onemocnění COVID-19 a mimořádná opatření, která Polsko provedlo s cílem omezit výskyt onemocnění a jeho socioekonomické a zdravotní důsledky, budou mít dramatický dopad na veřejné finance. Podle prognózy Komise z jara 2020 mělo Polsko ke konci roku 2020 vykazovat schodek veřejných financí a veřejný dluh ve výši 9,5 %, resp. 58,5 % hrubého domácího produktu (HDP). Podle předběžné prognózy Komise z léta 2020 se předpokládá, že se HDP Polska v roce 2020 sníží o 4,6 %.

(3) Rozšíření onemocnění COVID-19 v Polsku imobilizovalo značnou část pracovní síly. To vedlo k náhlému a prudkému nárůstu veřejných výdajů v Polsku, který souvisel se snížením odvodů na sociální zabezpečení pro osoby samostatně výdělečně činné, všechna sociální družstva (bez ohledu na počet zaměstnanců) a společnosti zaměstnávající maximálně 50 osob, příspěvkem za dobu odstávky pro osoby samostatně výdělečně činné a osoby pracující na základě občanskoprávních smluv, dotacemi na mzdy a odvody na sociální zabezpečení, dotacemi pro osoby samostatně výdělečně činné bez zaměstnanců a půjčkami pro osoby samostatně výdělečně činné, mikropodniky a nevládní organizace, které lze změnit na dotace, jak uvádí 4. až 8. bod odůvodnění.

(4) „Zákon ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“ ([2]), jak je uveden v žádosti Polska ze dne 6. srpna 2020, konkrétně zavedl dočasné snížení odvodů na sociální zabezpečení pro osoby samostatně výdělečně činné, všechna sociální družstva (bez ohledu na počet zaměstnanců) a společnosti zaměstnávající maximálně 50 lidí za účelem ochrany pracovišť v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19. Snížení se vztahovalo na období mezi březnem a květnem 2020. Společnosti zaměstnávající maximálně 10 lidí a – ve většině případů – osoby samostatně výdělečně činné a všechna sociální družstva (bez ohledu na počet zaměstnanců) mohly využít úplného snížení, zatímco u subjektů zaměstnávajících 10 až 50 lidí představovalo snížení 50 %. Dočasné snížení odvodů na sociální zabezpečení lze považovat za opatření obdobné režimům zkrácené pracovní doby podle nařízení (EU) 2020/672, neboť cílí na ochranu osob samostatně výdělečně činných před snížením nebo ztrátou příjmů a v případě společností zaměstnávajících maximálně 50 osob a všech sociálních družstev podporuje zaměstnance tak, aby zůstali zaměstnaní do konce platnosti opatření. Dočasné snížení odvodů na sociální zabezpečení se skládá z ušlých vládních příjmů, které lze za účelem provádění nařízení (EU) 2020/672 považovat za ekvivalent veřejných výdajů.

(5) Kromě toho orgány veřejné správy zavedly příspěvek za dobu odstávky pro osoby samostatně výdělečně činné a osoby pracující na základě občanskoprávních smluv, u nichž v důsledku krize došlo ke snížení příjmů. Opatření sestává z paušální dávky pro osoby samostatně výdělečně činné (50 % nebo 80 % minimální mzdy v závislosti na poklesu příjmů) a pro pracovníky s nestandardními pracovními smlouvami (až 80 % minimální mzdy), jejímž cílem je nahradit jim pokles příjmů;

([1]) Úř. věst. L 159, 20.5.2020, s. 1.

([2]) Dz.U. 2020 poz. 374, ve znění pozdějších předpisů.

(6) Byly zavedeny dotace na mzdy a odvody na sociální zabezpečení, jež jsou podmíněny poklesem obratu v důsledku krize. Bez ohledu na svou velikost mohou podniky žádat o dočasné spolufinancování nákladů na mzdy a odvody na sociální zabezpečení; Dotace na mzdy a odvody na sociální zabezpečení lze považovat za opatření obdobné režimům zkrácené pracovní doby podle nařízení (EU) 2020/672, co se týče výdajů ze strany společností a jiných subjektů, jež využívají zkrácenou pracovní dobu nebo dobrovolně zkracují pracovní dobu nebo jejichž zaměstnanci byli v pracovním poměru nepřetržitě až do doby získání nejnovějších dostupných údajů o výsledcích, jelikož je po společnostech vyžadováno zachování zaměstnanosti buď během období zkrácené pracovní doby, nebo do doby získání nejnovějších dostupných údajů o výsledcích.

(7) Orgány veřejné správy zavedly dotace pro osoby samostatně výdělečně činné bez zaměstnanců. Dotace poskytují dočasné spolufinancování části nákladů na fungování podniků, které jsou provozovány fyzickými osobami bez zaměstnanců. Částka závisí na poklesu obratu a představuje 50 % až 90 % minimální mzdy.

(8) Orgány veřejné správy také zavedly opatření, které osobám samostatně výdělečně činným, mikropodnikům a nevládním organizacím poskytuje půjčky, jež lze změnit na dotace. Opatření poskytuje půjčky v hodnotě maximálně 5 000 PLN. Půjčky je možné změnit na dotace, pokud příjemce v činnostech pokračuje tři měsíce po vyplacení půjčky. Aby byl splněn požadavek, že se jedná o veřejné výdaje, měly by být v rámci nařízení (EU) 2020/672 podporovány pouze výdaje související s půjčkami, které se mění na dotace.

(9) Polsko splňuje podmínky pro žádost o finanční pomoc, které stanoví článek 3 nařízení (EU) 2020/672. Polsko předložilo Komisi příslušné důkazy, že skutečné a plánované veřejné výdaje od 1. února 2020 vzrostly o 11 668 118 894 EUR z důvodu vnitrostátních opatření přijatých s cílem řešit socioekonomické dopady rozšíření onemocnění COVID-19. To představuje náhlý a prudký nárůst, neboť se vztahuje na nová opatření i prodloužení stávajících opatření, jež se týkají významné části podniků a pracovní síly v Polsku.

(10) Komise Polsko konzultovala a ověřila náhlý a prudký nárůst skutečných a plánovaných veřejných výdajů přímo související s režimy zkrácené pracovní doby a obdobnými opatřeními, a to v souladu s článkem 6 nařízení Komise (EU) 2020/672.

(11) Měla by být tudíž poskytnuta finanční pomoc s cílem pomoci Polsku řešit socioekonomické dopady vážného narušení ekonomiky způsobeného rozšířením onemocnění COVID-19. Komise by měla přijmout opatření týkající se splatnosti, velikosti a uvolňování tranší a dílčích tranší v úzké spolupráci s vnitrostnáními orgány.

(12) Toto rozhodnutí by nemělo předjímat výsledek případných řízení o narušení fungování vnitřního trhu, která mohou proběhnout, a to zejména na základě článků 107 a 108 Smlouvy. Rovněž nezprošťuje členské státy povinnosti oznamovat Komisi záměry poskytnout státní podporu podle článku 108 Smlouvy.

(13) Polsko by mělo Komisi pravidelně informovat o provádění plánovaných veřejných výdajů, aby mohla Komise posoudit rozsah, v němž Polsko tyto výdaje provedlo.

(14) Při rozhodování o poskytnutí finanční pomoci byly vzaty v úvahu stávající a očekávané potřeby Polska, jakož i žádosti o finanční pomoc podle nařízení (EU) 2020/672, které již podaly nebo plánují podat další členské státy, přičemž byly uplatněny zásady rovného zacházení, solidarity, proporcionality a transparentnosti. Zejména byla výše půjčky stanovena tak, aby byl zajištěn soulad s obezřetnostními pravidly platnými pro úvěrové portfolio, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2020/672,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Polsko splňuje podmínky stanovené v článku 3 nařízení (EU) 2020/672.

Článek 2

1. Unie poskytne Polsku půjčku v maximální výši 11 236 693 087 EUR. Půjčka má průměrnou dobu splatnosti nejvýše 15 let.

2. Období dostupnosti pro finanční pomoc poskytnutou tímto rozhodnutím činí 18 měsíců počínaje prvním dnem po nabytí účinku tohoto rozhodnutí.

3. Komise poskytne Polsku finanční pomoc Unie v nejvýše deseti tranších. Tranše může být vyplacena v jedné nebo více dílčích tranších. Splatnost dílčích tranší v rámci první tranše může být delší než maximální průměrná splatnost uvedená v odstavci 1. V takových případech se splatnost dalších dílčích tranší stanoví tak, aby byla po vyplacení všech tranší dodržena maximální průměrná splatnost uvedená v odstavci 1.

4. První tranše bude uvolněna v závislosti na vstupu dohody o půjčce podle čl. 8 odst. 2 nařízení (EU) 2020/672 v platnost.

5. Polsko uhradí náklady financování Unie podle článku 4 nařízení (EU) 2020/672 za každou tranši, jakož i veškeré poplatky, náklady a výdaje Unie vyplývající z jakéhokoli financování souvisejícího s půjčkou poskytnutou podle odstavce 1 tohoto článku.

6. Komise rozhodne o výši a uvolnění tranší splátek, jakož i o výši dílčích tranší.

Článek 3

Polsko může financovat tato opatření:

a) snížení odvodů na sociální zabezpečení, jak je uvedeno v článku 31zo „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“, pro část výdajů souvisejících s podporou osob samostatně výdělečně činných, všech sociálních družstev (bez ohledu na počet zaměstnanců) a v případě společností zaměstnávajících maximálně 50 osob pro část výdajů určených na zaměstnance, kteří byli nepřetržitě v pracovním poměru,

b) příspěvek za dobu odstávky pro osoby samostatně výdělečně činné a osoby pracující na základě občanskoprávních smluv, jak je uvedeno v článcích 15zq a 15zua „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“,

c) dotace na mzdy a odvody na sociální zabezpečení společností a jiných subjektů, jež využívají zkrácenou pracovní dobu nebo dobrovolně snižují pracovní dobu, nebo jejichž zaměstnanci byli nepřetržitě v pracovním poměru, jak je uvedeno v článcích 15 g, 15ga, 15gg, 15zzb, 15zze a 15zze[2] „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“,

d) dotace pro osoby samostatně výdělečně činné bez zaměstnanců, jak je uvedeno v článku 15zzc „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“,

e) půjčky pro osoby samostatně výdělečně činné, mikropodniky a nevládní organizace, jež lze změnit na dotace, a to ve výši částky skutečně změněné na dotace, jak je stanoveno v článcích 15zzd a 15zzda „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“.

Článek 4

Polsko informuje Komisi do 30. března 2021 a následně každých šest měsíců o provádění plánovaných veřejných výdajů, a to až do doby, kdy budou tyto plánované veřejné výdaje v plné výši provedeny.

Článek 5

Toto rozhodnutí je určeno Polské republice.

Toto rozhodnutí nabývá účinku dnem oznámení příjemci.

Článek 6

Toto rozhodnutí se zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 25. září 2020.

Za Radu
předseda
M. ROTH